

Giải tích hàm nâng cao

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

$$\text{Ta có } \|g\| = \sup_{x \in G} \frac{|g(x)|}{\|x\|} = \sup_{x \in G} \frac{|g(x + \lambda v)|}{\|x + \lambda v\|} \leq 1$$

Vì $d(v, M) = \delta > 0$, nên

$$(\exists z \in M, 0 < r < 1) \|v - z\| \leq r^{-1} \delta$$

$$\Leftrightarrow r \|v - z\| \leq \delta$$

$$\text{Khi đó } |g(v - z)| = \delta \geq r \|v - z\|$$

$$\text{Vậy } \|g\| \geq \frac{|g(v - z)|}{\|v - z\|} \geq r$$

Vì r tùy ý, $r < 1$, nên $\|g\| \geq 1$

$$\Rightarrow \|g\| = 1$$

21

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Theo hệ quả 1, tồn tại phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E :

$$F|_G = g$$

$$\Rightarrow (\forall x \in M) F(x) = g(x) = 0$$

$$\text{và } \|F\| = \|g\| = 1 \quad \blacksquare.$$

22

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Hệ quả 3

Giả sử M là không gian con của không gian định chuẩn E và

$$v \in E \setminus M : d(v, M) = \inf_{x \in M} \|v - x\| = \delta > 0$$

Khi đó tồn tại một phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E , sao cho

$$1. (\forall x \in M) \quad F(x) = 0$$

$$2. F(v) = 1$$

$$3. \|F\| = \frac{1}{d(v, M)}$$

23

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Chứng minh

Đặt $G = \langle M, v \rangle$

$$g : G \rightarrow \mathbb{R}$$

$$g(x + \lambda v) = \lambda$$

Tương tự phần chứng minh hệ quả 3.

24

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Bài tập 1

Với mọi $v \neq 0$ của không gian định chuẩn E , tồn tại phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E sao cho

$$1. \|F\| = 1$$

$$2. F(v) = \|v\|$$

Giải

Sử dụng Hệ quả 2 (slide 19), đặt $M = \{0\}$

25

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Bài tập 2

Cho M là không gian con đóng của không gian định chuẩn E , $v \notin M$. Khi đó tồn tại phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E sao cho

$$1. F(v) = 1$$

$$2. (\forall x \in M) F(x) = 0$$

Giải

Vì M đóng, $v \notin M$. Khi đó tồn tại hình cầu $B(v, M)$ nằm ngoài M , suy ra $d(v, M) > 0$

Sử dụng hệ quả 3.

26

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Bài tập 3

Cho x và y là hai vectơ khác nhau của không gian định chuẩn E . Khi đó tồn tại phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E sao cho

$$F(x) \neq F(y)$$

Giải

$$x \neq y \Leftrightarrow x - y \neq 0$$

Sử dụng bài tập 1.

27

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Bài tập 4

Cho họ vectơ $M = \{x_1, x_2, \dots, x_m\}$ của không gian định chuẩn E , vectơ x không là tổ hợp tuyến tính của M . Chứng minh rằng tồn tại phiếm hàm tuyến tính liên tục F trên E sao cho

$$1. F(x) = 1$$

$$2. (\forall x_i \in M) F(x_i) = 0$$

Giải

$$L(M) = \langle x_1, x_2, \dots, x_m \rangle$$

Khi đó $L(M)$ là không gian con đóng của E . Sử dụng bài tập 2.

28

1. Dạng giải tích của định lý Hahn-Banach.

Bài tập 6

Cho E là không gian định chuẩn và f là phiếm hàm tuyến tính liên tục trên E , f khác không. Chứng minh rằng siêu phẳng

$$\{x \in E : f(x) = \lambda\}$$

là một tập khác rỗng.

Hướng dẫn. Sử dụng bài tập 1.